

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 11 februari 2011 12:38
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: IU DU
Bijlagen: Overzicht DU en IU.xls

Hoi [REDACTED]

Het overzicht is behulpzaam voor de onderzoekers Cebeon. Vanochtend hebben we besproken dat de accounthouders met de volgende blik naar het overzicht kijken:

- is het overzicht compleet?
- is de DU/IU een pilot? Ofwel wordt de DU/IU straks uitgerold over meerdere gemeenten? Wellicht/waarschijnlijk via andere verdeling of met andere intensiteit/bijgesteld doel
- is de DU/IU beleid dat structureel van karakter is of is het echt tijdelijk of uitzonderlijk ("een SU-gevoel"? Met als inzet 'structureel, tenzij'. We - en jullie vast ook - verwachten nl. dat de meeste departementen een DU/IU graag als tijdelijk/bijzonder willen benoemen, want het gevoel van "meer invloed".

Het lijkt me daarvoor handig om de DU/IU's in te delen naar departement en de laatste kolom te splitsen naar pilot incl. toelichting en "structureel, tenzij" incl. toelichting. Mochten jullie al ideeën hebben over de inhoud voor een bepaalde DU/IU; welkom!

Lukt dit op korte termijn?

Willen jullie het uiteindelijke bestand naar [REDACTED] sturen? Hij verzorgt de doorzetting met juiste vragen naar de accounthouders.

[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 27 januari 2011 10:31
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: IU DU

[REDACTED] en ik hebben bijgaand overzicht gemaakt. Dit is gebaseerd op de Circulaires september 2010 (met name tabel 6.1) en december 2010 + het overzicht van Cebeon. We hopen dat dit de vraag beantwoordt.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Coördinator SiSa

.....
Cluster Bestuurlijke en Financiële Verhoudingen
Directie Openbaar Bestuur en Democratie
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Schedeldoekshaven 100 | 2511 EZ | Den Haag | Kamer L 06.26
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
.....

T [REDACTED]
[REDACTED]@minbzk.nl
<http://www.rijksoverheid.nl/SiSa>

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 21 januari 2011 13:28

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: IU DU

Hoi [REDACTED]

Kunnen jullie volgende week tussen de bedrijven door per DU/IU aangeven welke tijdelijk is, welke mogelijk wordt verlengd en welke structureel (dus uiteindelijk in AU kan)? Het is een dik pakket, hebben wij niet een makkelijk excel-overzicht van alle DU/IU's?

Het is bedoeld voor de POR-onderzoeken.

[REDACTED]

ministerie van BZK
projectleider interbestuurlijke informatie
afdeling Bestuurlijke en Financiële Verhoudingen

[REDACTED]

inbzk.nl

Naam	Afgelopen in 2010 of eerder	Laatste jaar van uitkering 2011 2012 2013	2014	Loopt in elk geval door v/m 2015	Opmerking
Regionale Platform's Fraudebestrijding		X			X
Homó-emanicipatie					
Brede school sport en cultuur (combinatiefunctie)					X
Beeldende kunst en vormgeving		X			X
Bewonersinitiatieven wijken G18		X			
Taalcoaches		X			
Pilot gemeende scholen		X			
Cultuurparticipatie					
Regiering Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK)		X			
Overbruggingsuitkering Antillanengemeenten			X?		Volgens tabel 6.1
MO, OGGZ en verslavingsbeleid					
Gezond in de stad					
Leefbaarheid en veiligheid		X			
Jeugd (was GSB voortijdig schoolverlaten)					
Vrouwenopvang (vanaf 2011, in 2010 via SPJK)			X		
Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren			X		
Bodemsanering				X	
Spoorse doorsnijdingen					
Versterking peuterspeelzaalwerk					X
Knelpunten verdeelproblematiek					X
ISV 2011 - 2014				X	
Duizend en één kracht		X			
WWIK uitvoering		X			
WMO		X			
Overgangsmaatregel ISV/HROSV					in AU?
Veilige publieke taak	X				??
Planontwikkeling projecten herbestemming en herontwikkeling in aandachtswijken					
DU Jeugdwerkloosheid		X			
Polarisatie en radicalisering			X		
Onderwijsachterstandenbeleid	X				
Wmo-ondersteunende begeleiding dan en persoonlijke verzorging psychosociaal	X				
Innovatie-tractaten Inburgering	X				
Lokale preventieaanpak eergezondheid geweld	X	X			
Budget 40+ wijken	X	X			
Tijdsbeleid					
Herstructurering bedrijfsterrainen IJmond-Noord en De Mars					
Nationaal actieplan sport en bewegen					
Vadercentra					
Centra voor Jeugd en Gezin (vanaf 2012)		X			
Hogeschool Almere	X				
RegioSpecifiek Pakket (RSP) Zuidereelijn	X?				
Polisvoorzieningen					
Experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB	X				
Bedrijventerreinen	X				
Krimp	X				
WUW					
Bibliotheken					
Bewonersinitiatieven wijken G18		X			
Vrouwen uit etnische minderheden		X			
Alle troeven in handen		X			

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Verdiepingssessie: Gemeentefonds onder de loep

Regiodagen Gemeentefinanciën
en Decentralisaties

Programma

- Inleiding: aanleiding en uitgangspunten onderzoek.
- Nadere beschouwing van de clusters in 5 blokken.
  1. Kunst; Oudheid; Werk en Inkomen; Groen en Ontspanning.
  2. Maatschappelijke Zorg; Openbare Orde en Veiligheid.
- **Pauze**
- 3. VHROSV incl. Grondexploitatie en EZ; Fysiek Milieu; Wegen en Water; riolering en reiniging
- 4. OZB en Overige Eigen Middelen (OEM).
- 5. Bevolkingszaken; Bestuursorganen; Educatie.

Graag uw reactie op ieder cluster!

Programma

Wat behandelen we per cluster?

- Taken / verantwoordelijkheden
- Maatschappelijke opgave verandert?
- Omvang: ijkpunt - uitgaven
- Verdeling: wel/niet scheef
- Relatie met andere clusters en geldstromen

Doel: herkent u de bevindingen en te maken keuzes? Wat zou uw keuze zijn?

➤ Afsluiting: hoe verder?

Wat wordt niet besproken?

- G4: onderzoek loopt nog (alles is dus excl. G4)
- Onderzoeksmethode: zie nieuwsbrieven!

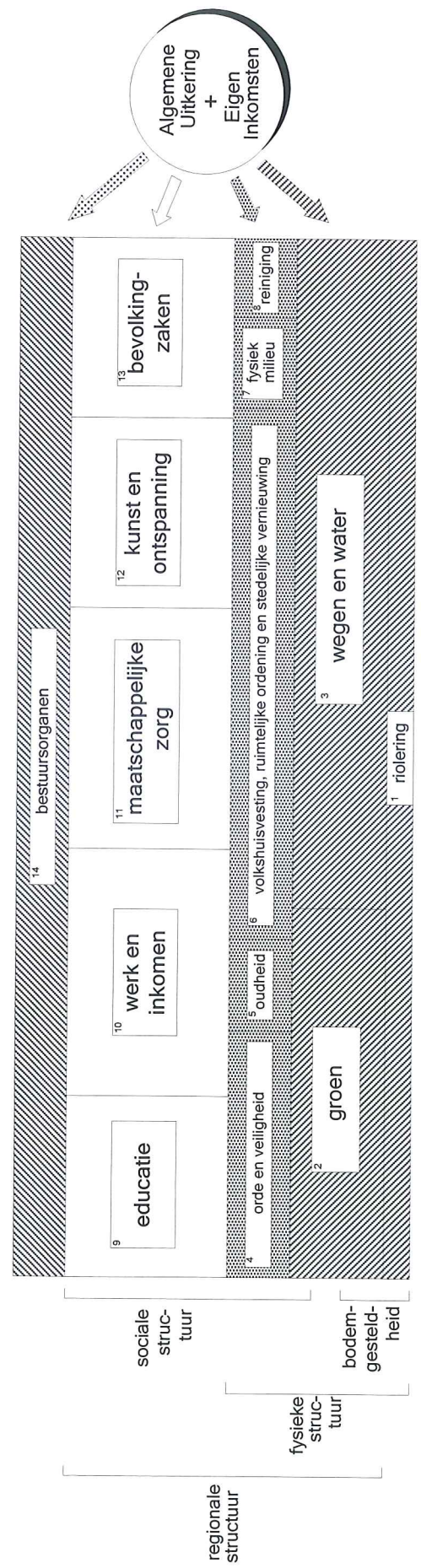

Waarom het gemeentefonds onder de loep?

- Het jaarlijkse beeld uit Iv3: uitgavenpatroon meestal (sterk) hoger dan het ijkpunt per cluster én per type gemeente.
- Een tijd van laag conjunctuur, maar wél grote maatschappelijke opgaven.
- Het vaste bedrag voor de G4
- Onderwijshuisvesting: kwaliteit wel voldoende?
- Etc.

Onderzoek per cluster

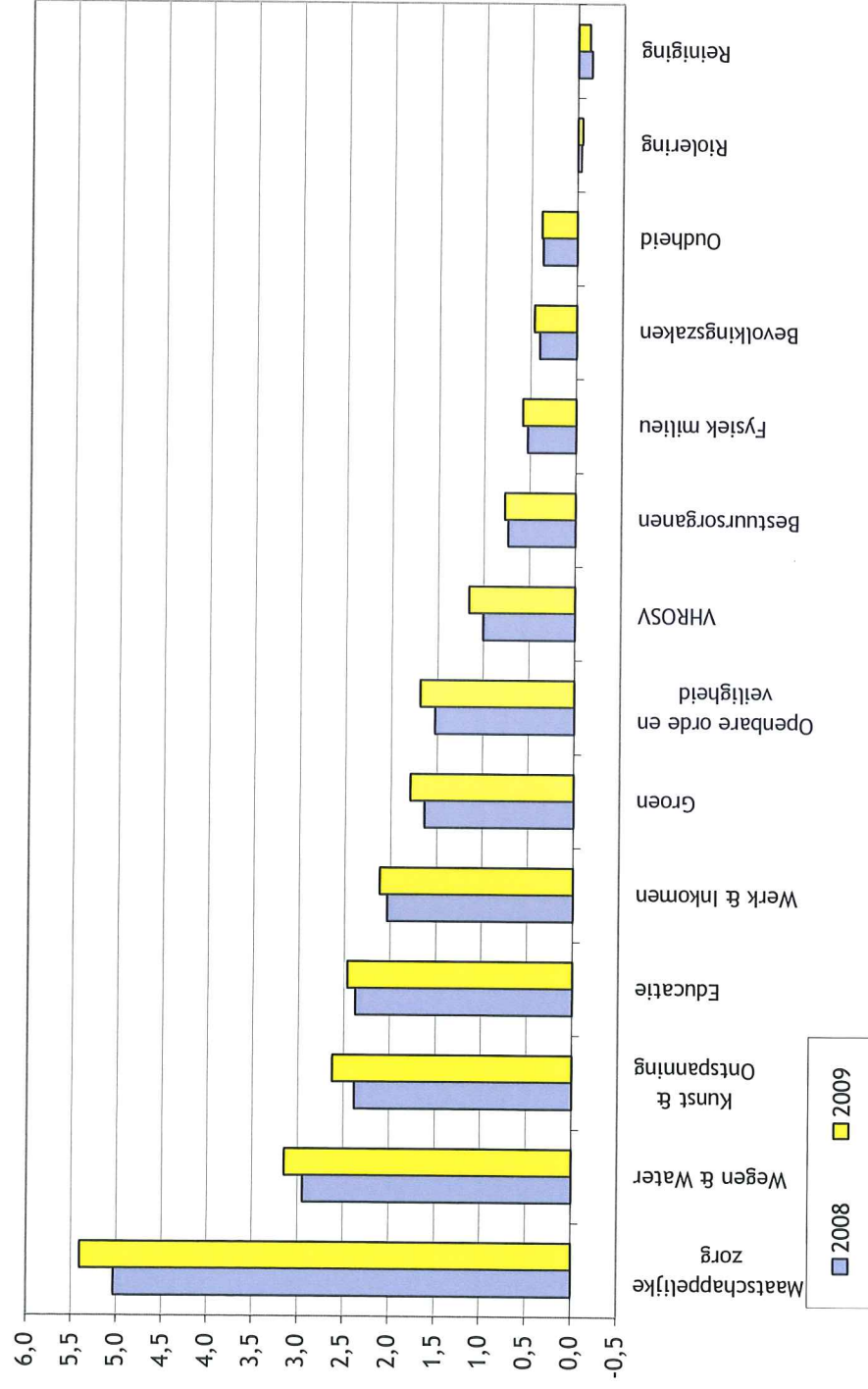

- compartiment bestuur (cluster 14)
- compartiment voorzieningen bevolking (cluster 9 t/m 13)
- compartiment bebouwing en omgeving (cluster 4 t/m 8)
- compartiment openbare ruimte (cluster 1 t/m 3)

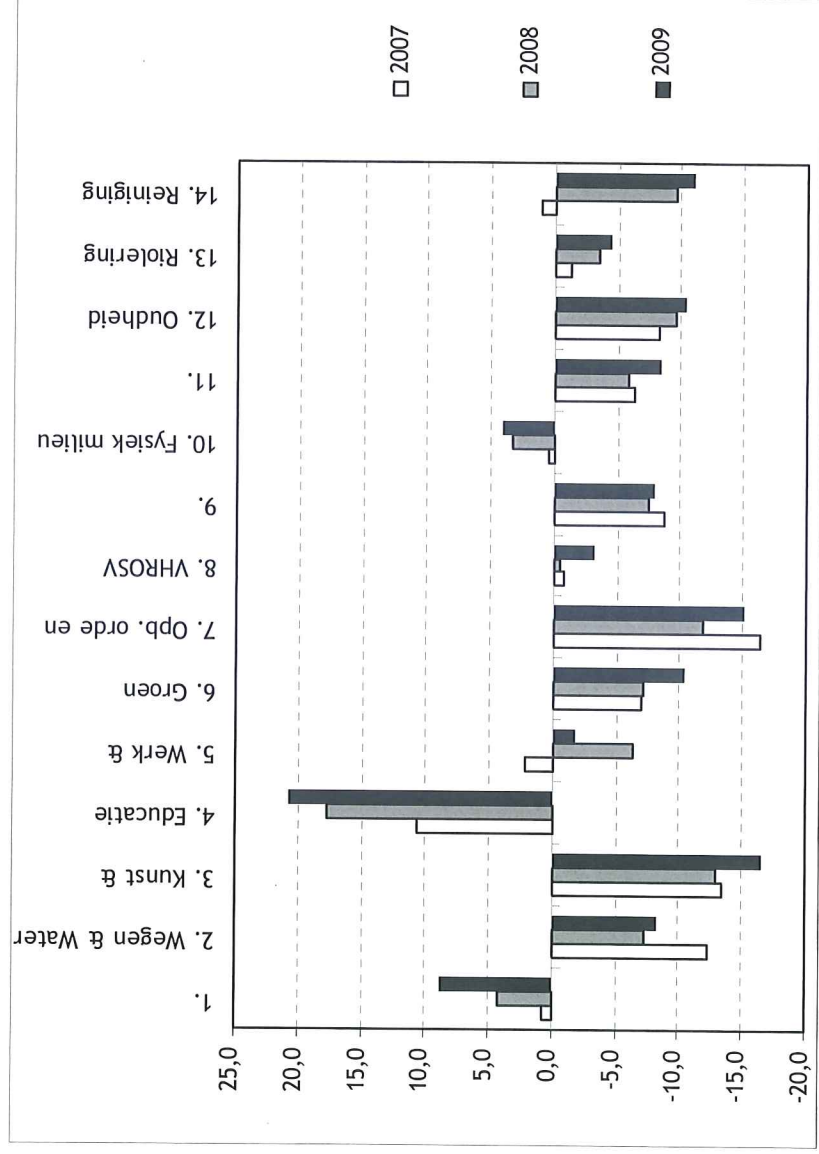

Bevindingen jaarlijkse beeld uit Iv3

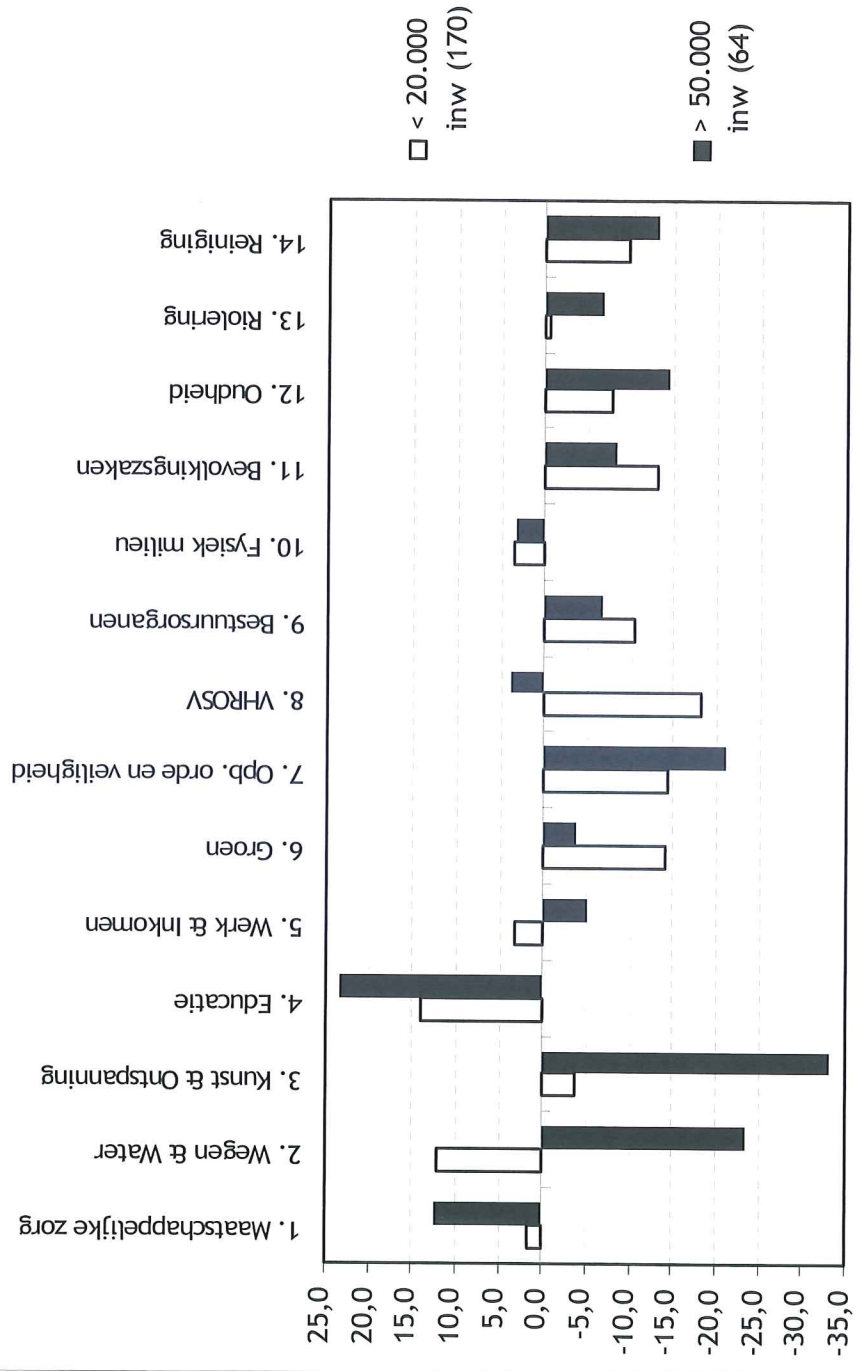

Bevindingen jaarlijkse beeld uit Iv3

Bevindingen jaarlijkse beeld uit Iv3

Onderzoek per cluster

Totale volume GF staat niet ter discussie, ca. 18 mld. en ca. 3 mld. eigen inkomsten

Afgezien van taakmutaties, zoals de decentralisaties Jeugdzorg en Begeleiding en de uitvoeringskosten Werken naar vermogen.

Maar wat kan wél veranderen:

- Opbouw/opgave cluster
- Volume per cluster
- Verdeling per cluster

Hoe verdelen we de geldpot adequaat?

Welke (hogere) uitgaven honoreren we? Welke verschillen tussen gemeenten honoreren we?

Met solidariteit als principe:

- Solidariteit tussen departementen of in een departement.
- Solidariteit in een gemeente of tussen gemeenten.

Algemene punten

- Inkt nog niet/nauwelijks droog:
  - Niet: wegen en water
  - Nauwelijks: riolering, reiniging, VHROSV, fysiek milieu.
- Decentralisatie-uitkeringen:
  - Structureel van aard: meegenomen in analyse ijkpunt/uitgaven.
Ook bij geen structurele financiering
  - Tijdelijk van aard: tegengeboekt

Blok 1:

Kunst

Oudheid

Werk en Inkomen

Groen en ontspanning

Kunst: Waar bestaat het cluster uit?

Taken:

- Professionele kunst
- Accommodaties
- Overige kunst

Regelgeving:

- Wet op specifiek cultuurbeleid
- Convenanten
- Richtlijn 'ringenmodel' (inwoneraantal)

Veel beleidsvrijheid.

Kunst: taakanalyse

Nieuw cultuurbeleid Rijk van juni 2011: bezuinigingen. Effect:
cultuursector meer behoefte aan lokale steun?

Kunst: Omvang

- IJkpunt 2010: ca. 200 miljoen incl. 3 du'en, 20 mln.
- Uitgaven: ruim 400 miljoen
- Signalen dat uitgaven komende jaren dalen. Welke mate structurele kosten?

Ontwikkeling afgelopen jaren (o.b.v. begroting)

<i>Groepen gemeente</i>	2003	2005	2007	2009	2010
<i>0-20.000 inwoners</i>	4	5	5	6	6
<i>20.000- 50.000 inwoners</i>	10	11	12	13	14
<i>50.000-100.000 inwoners</i>	21	24	27	31	31
<i>>100.000 inwoners</i>	32	40	46	56	55
<i>totaal NI (ex. G4)</i>	15	18	21	25	26

Gemiddelde netto lasten (bedragen in euro's per inwoner)

Kunst: Verdeling

<i>Groepen gemeenten</i>	<i>prof. Kunst</i>	<i>accom.overig totaal</i>	<i>ijkpunt</i>
<i>0-20.000 inwoners</i>	0	0	3
<i>20.000- 50.000 inwoners</i>	0	9	8
<i>50.000-100.000 inwoners</i>	0	21	18
<i>>100.000 inwoners</i>	2	36	26

Gemiddelde netto lasten per taakgebied (bedragen in euro's per inwoner)

- Geen scheefheid tussen groepen.
- G9 geven niet meer uit dan andere grote gemeenten.

Kunst: Relatie met andere clusters en geldstromen

Cluster Oudheid: musea

Oudheid: Waar bestaat het cluster uit?

Taken:

- Musea
- Monumenten
- Historische archieven
- Overige oudheid

Regelgeving:

- Monumentenwet
- Archiefwet
- Maltawet

Veel beleidsvrijheid (vooral musea)

Oudheid: taakanalyse

Maltawet

Archiefwet wordt gewijzigd i.v.m. o.a. toezicht

Oudheid: Omvang

- IJkpunt 2010: ca. 120 miljoen
- Uitgaven 2010: ruim 250 miljoen
- Signalen van bezuinigingen

Ontwikkeling afgelopen jaren (o.b.v. begroting)

Groepen gemeente	2003	2005	2007	2009	2010
<i>0-20.000 inwoners</i>	9	10	10	12	12
<i>20.000- 50.000 inwoners</i>	8	9	10	12	12
<i>50.000-100.000 inwoners</i>	17	17	19	22	21
<i>>100.000 inwoners</i>	24	24	28	30	30
<i>totaal NI (ex. G4)</i>	14	15	16	18	18

Ontwikkeling gemiddelde netto lasten (bedragen in euro's per inwoner)

Oudheid: Relatie met andere clusters

Cluster Kunst: musea

Cluster VHROSV: DU stedelijke vernieuwing i.r.t. monumenten.

“overig” Algemene Ondersteuning: Archieven ‘in gebruik’ t.o.v. historische archieven

Specifieke uitkering herbestemming cultureel erfgoed (totaal van 8 miljoen).

Waar bestaat het cluster uit?

Subcluster overig werk & inkomen

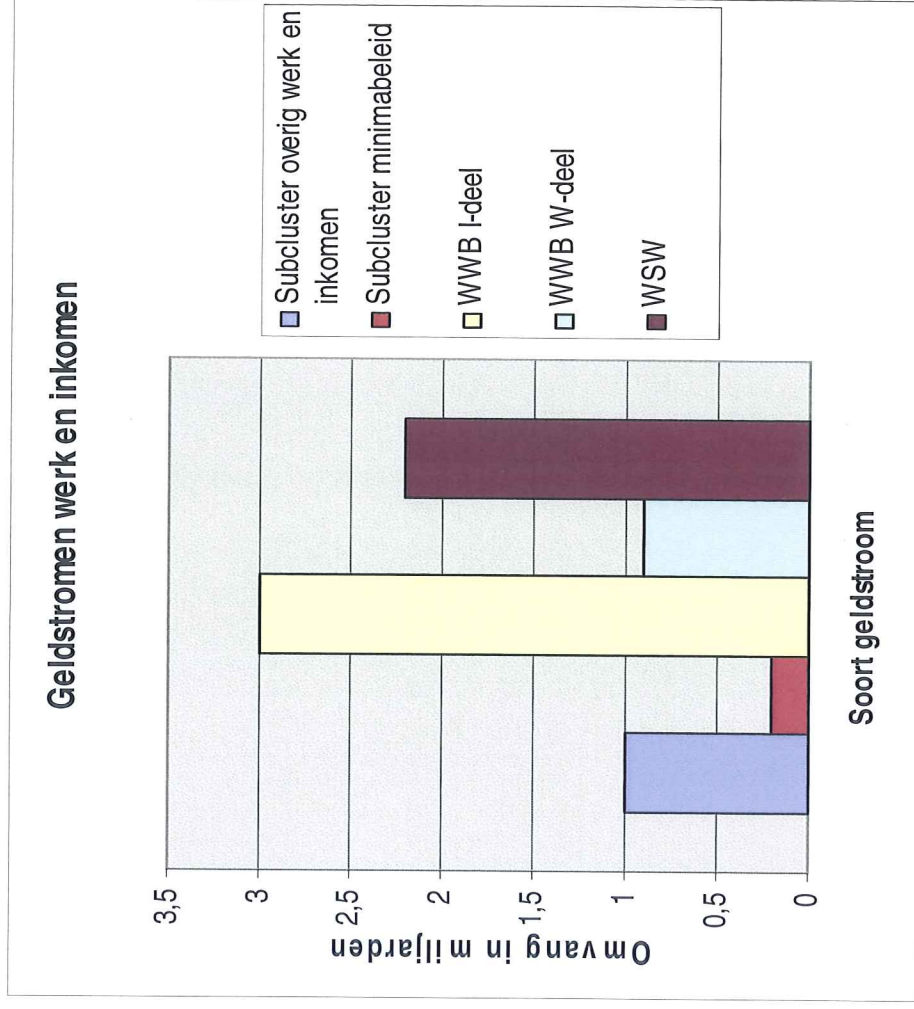
M.n. uitvoeringskosten inkomen, bijzondere bijstand en intern werk, WSW-tekorten

Subcluster Minimabeleid

M.n. bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en kwijtschelding

Andere geldstromen

Specifieke uitkeringen voor inkomen, werk en Wsw (6,1 mld)

Veranderingen in taken?

- Gedeeltelijk eigen risico gemeenten voor specifieke middelen (voorheen -vorige herijking- declaratiebasis)
- Beperking minimabeleid
- Voorgenomen decentralisatie WWNV
  - Bredere doelgroep
  - Gerichte re-integratie
  - Hervorming Wsw-sector

Werk en Inkomen: Omvang

IJKpunt 2010 is €1,2 mld:

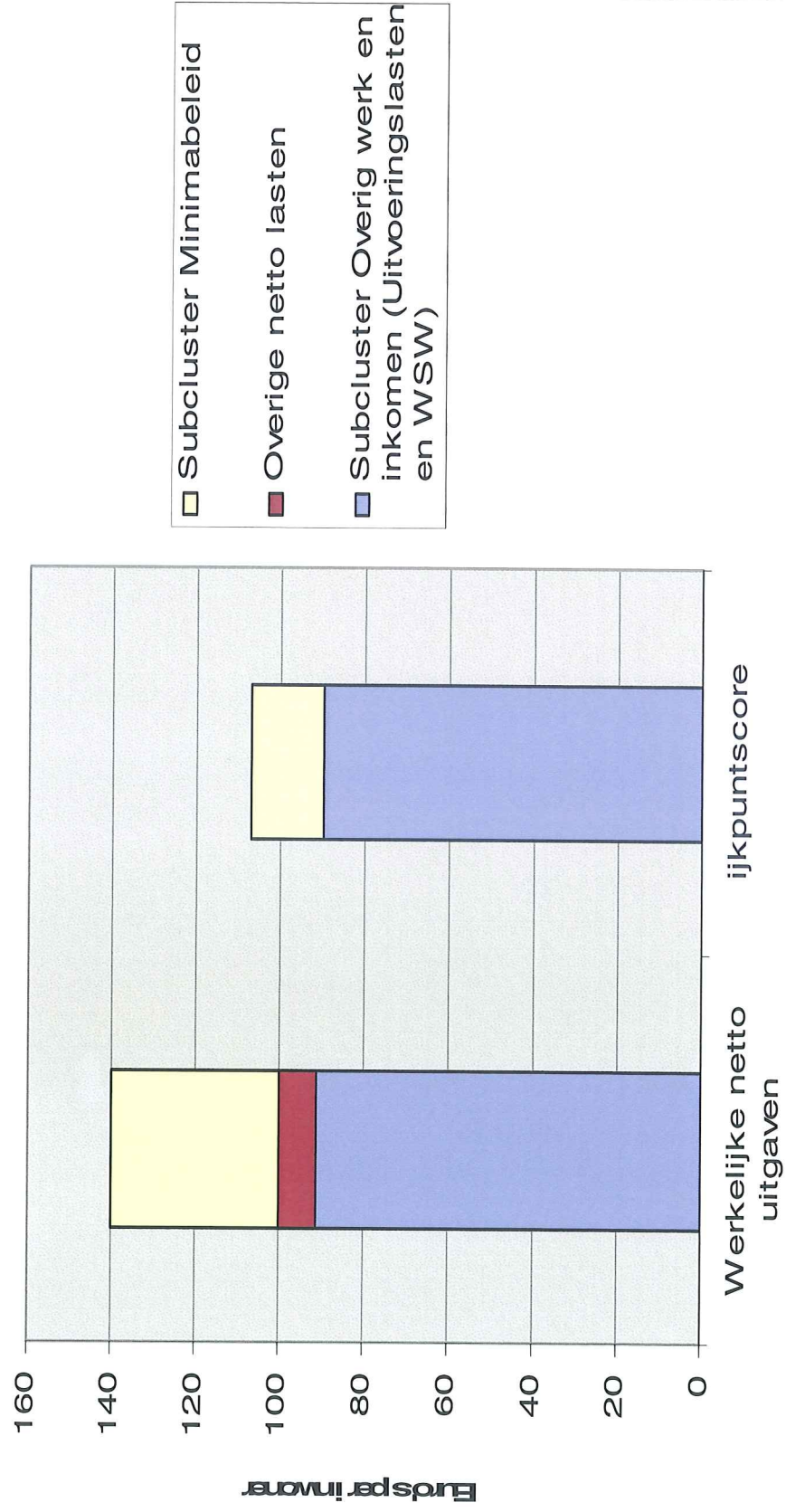
- Overig W&I ruim €1 mld.
- minimabeleid ruim €180 mln excl. kwijtschelding. (17 euro ijkpunt)

Werkelijke uitgaven:

- Overig W&I:
  - Uitvoeringslasten: stabiel
  - WSW-tekort: van 3 naar 5 euro per inwoner
  - Tekort/overschot specifieke uitkering werk en inkomen: van 0 naar 9 euro
- Minimabeleid: 40 euro per inwoner (uitgaven) incl. 8 euro kwijtschelding.
Door uitnamen uit GF bij doorlopend gemeentelijk beleid

Werkelijke uitgaven overig W&I t.o.v. ijkpunt

Overig W&I: werkelijke uitgaven

Gemeentegroepen	Uitvoerings- lasten	WSW	Overige netto lasten	Totaal overig WI	ijkpuntscore overig WI	ijkpunt minus feitelijk overig WI
0-20.000 inwoners	57	9	9	74	66	-8
20-50.000 inwoners	56	4	12	72	66	-6
50-100.000 inwoners	102	4	17	123	102	-21
>100.000 inwoners	92	6	3	102	96	-6
zeer weinig bijstandsontvangers	39	3	7	49	38	-10
weinig bijstandsontvangers	51	3	5	59	52	-6
veel bijstandsontvangers	82	4	-6	80	78	-1
zeer veel bijstandsontvangers	110	7	21	137	120	-17
totaal steekproef	86	5	9	100	90	-11

Werk en Inkomen: Verdeling

Subcluster overig werk en inkomen

Uitvoeringskosten: geen afwijking tussen groepen. Wel individuele verschillen door:

- Klantenbestand
- Mate uitbesteding werk
- Samenwerking: tot 600 euro per bijstandsontvanger. Vooral kleinere gemeenten en weinig bijstandsontvangers

Tekort/overschot specifieke uitkeringen:

- Grote individuele verschillen
- Causaal verband uitvoering – specifieke uitkering? Nee, wel soms overschot en hoge uitvoeringskosten (geen prikkel)

Werk en Inkomen: Verdeling

Subcluster minimabeleid

Grote verschillen tussen individuele gemeenten, maar alle groepen gemeenten boven ijkpunt

Schuldhelpverlening: 30 tot 100 euro. Ook effect op andere clusters

Beleidsruimte:

- definities en normering van bijv. bestaansminimum
- actief/passief beleid t.a.v. niet-gebruik

Kwijtschelding: 8 euro per inwoner.

Werk en Inkomen: Relatie met andere clusters en geldstromen

Relatie met specifieke uitkeringen: 6,1 mld. euro

Schuldhelpverlening naast de algemene middelen een tijdelijke
specifieke uitkering (t/m 2011): 110 mln. euro

Relatie met Educatie, Wmo, AWBZ (dagbesteding), jeugdzorg,
inburgering

Groen & Ontspanning: waar bestaat dit cluster uit?

Taken Ontspanning:

- Openbaar bibliotheekwerk
- Vormings- en ontwikkelingswerk
- Sport en overige recreatieve voorzieningen

Taken Groen:

- Groene sportvelden
- Natuurbescherming
- Openbaar groen en openluchtrecreatie
- Lijkbezorging

Beleidsvrijheid

Groen & Ontspanning: taakanalyse

Ontspanning:

- Digitalisering bibliotheken
- Bezuinigingen
- Mediawet 2010: +1,3 euro per inwoner i.v.m. lokale omroep

Groen:

- Geen grote ontwikkelingen (Kunstgras)

Groen & Ontspanning: Omvang

Ontspanning:

- IJkpunt 2010: ca. 1,4 miljard.
- Uitgaven 2010 zijn hoger: vooral gemeenten > 50.000 inwoners
- Incl. 2 decentralisatie-uitkeringen brede school, sport+educatie en bibliotheek in kleine gemeenten, totaal ca 16 mln.

Groen:

- IJkpunt 2010: ca. 1,25 miljard
- Uitgaven 2010 hoger: vooral kleinere gemeenten

Totale stijging Groen en Ontspanning: ca. +10%

Groen & Ontspanning: Verdeling

Groen: geen verschillen tussen groepen. Wel grote verschillen individuele gemeenten: van 40 tot 80euro uitgaven voor openbaar groen door kwaliteit en voorzieningen

Groen & Ontspanning: in totaliteit geen scheefheid en Iv3 toepasbaar

<i>Groepen gemeenten</i>	<i>IJKpunt G&O Uitgaven Verschil</i>	
<i>0-20.000 inwoners</i>	172	190 -18
<i>20.000- 50.000 inwoners</i>	180	203 -23
<i>50.000-100.000 inwoners</i>	190	212 -21
<i>>100.000 inwoners</i>	193	213 -20

Gemiddelde netto lasten per taakgebied (bedragen in euro's per inwoner)

Groen & Ontspanning: Relatie met andere clusters en geldstromen

Ontspanning:

- Tijdelijke decentralisatie-uitkering: nationaal actieplan sport en bewegen
- Kunst, educatie en zorg

Groen:

- VHROSV, ISV (niet omvangrijke relatie)

Blok 2:

Maatschappelijke Zorg

Openbare Orde en Veiligheid

Maatschappelijke Zorg: waar bestaat het cluster uit?

Maatschappelijke taak:

- Voorzieningen voor algemeen maatschappelijk werk
- Sociaal-cultureel werk
- Maatschappelijke opvang
- Openbare / jeugdgezondheidszorg
- Voorzieningen gehandicapten
- Hulp bij huishouding

Maatschappelijke Zorg: Taakanalyse

Grote dynamiek: veel ad hoc toevoegingen

Structuur van (sub)cluster sluit niet aan bij maatschappelijke opgave van de Wmo. Cluster anders indelen: naar doelgroep. De kanteling

Aanstaande decentralisaties:

- Begeleiding ca. 3 mld.
- Jeugdzorg ca. 2,7 mld.

Maatschappelijk
gewenste
effecten
'Kanteling'

40%

Volwassenen

85% Jeugd

15%

Algemene voorzieningen

- wijkbouw/ sociaal-cultureel werk
- openbare gezondheidszorg
- vrijwilligersbeleid

Persoonsgerichte voorzieningen

- ouderen- & gehandicaptenbeleid
- inburgering & minderhedenbeleid
- algemeen maatschappelijk werk
- (coördinatie) vrijwillige thuiszorg en mantelzorg
- (lichte vormen van) dagbesteding (begeleiding)

Algemene voorzieningen

- jeugdgezondheidszorg uniform deel
- jeuterspeelzaalwerk
- kinderopvang
- jeugd- & jongerenwerk
- maatschappelijke stages

Persoonsgerichte voorzieningen

- jeugdgezondheidszorg maatwerk deel
- schoolmaatschappelijk werk
- opvoedondersteuning
- (lichte vormen van) dagbesteding (begeleiding)

Loketfuncties: Wmo-breed

Collectieve voorzieningen

- maatschappelijke diensten
- collectief vervoer
- (specifieke vormen van) dagbesteding (begeleiding)

Individuele voorzieningen

- hulp bij het huishouden
- overige voorzieningen gehandicapten
- begeleiding bij wonen

Collectieve voorzieningen

- (delen van) ambulante jeugdzorg
- (specifieke vormen van) dagbesteding (begeleiding)

Individuele voorzieningen

- ambulante jeugdzorg
- dagbehandeling
- pleegzorg
- (semi)residentiële jeugdzorg
- begeleiding bij wonen

verslavingsbeleid

- (openbare) geestelijke gezondheidszorg
- maatschappelijke opvang
- vrouwenopvang/ huiselijk geweld
- begeleiding specifieke doelgroepen (VG/ GGz)

gesloten jeugdzorg

- jeugdzorg in beschermde omgeving
- jeugdzorg specifieke doelgroepen (LVG/ GGz)
- begeleiding specifieke doelgroepen (VG/ GGz)

Loketfuncties: Centra Jeugd en Gezin

Maatschappelijke Zorg: Omvang

IJkpunt 2010: circa 4,1 miljard incl. structurele DU'en:

- Wvg + HbH: 2,4 mld.
- Overig MZ: 1,8 mld.

Uitgaven (Iv3) lager dan ijkpunt (in euro per inwoner)

	IJkpunt	Feitelijk
• Wvg + Hbh	163	143
• Overig Mz	127	119

- Na hercodering: minder groot verschil
- Hogere uitgaven HbH, lagere uitgaven Wvg. HbH recent volumekorting.

Maatschappelijke Zorg: Omvang – toekomst

Relevante toekomstige ontwikkelingen over omvang:

- Striktere eisen toegang/indicatiestelling individuele voorzieningen (door jurisprudentie)
- Effect afschaffen alphahulpen
- Hogere aanbestedingsstarieven goedkoopste producten HbH
- Recente korting i.v.m. pgb's
- Aflopen DU'en
- Meer inzet eigen bijdragen door gemeenten

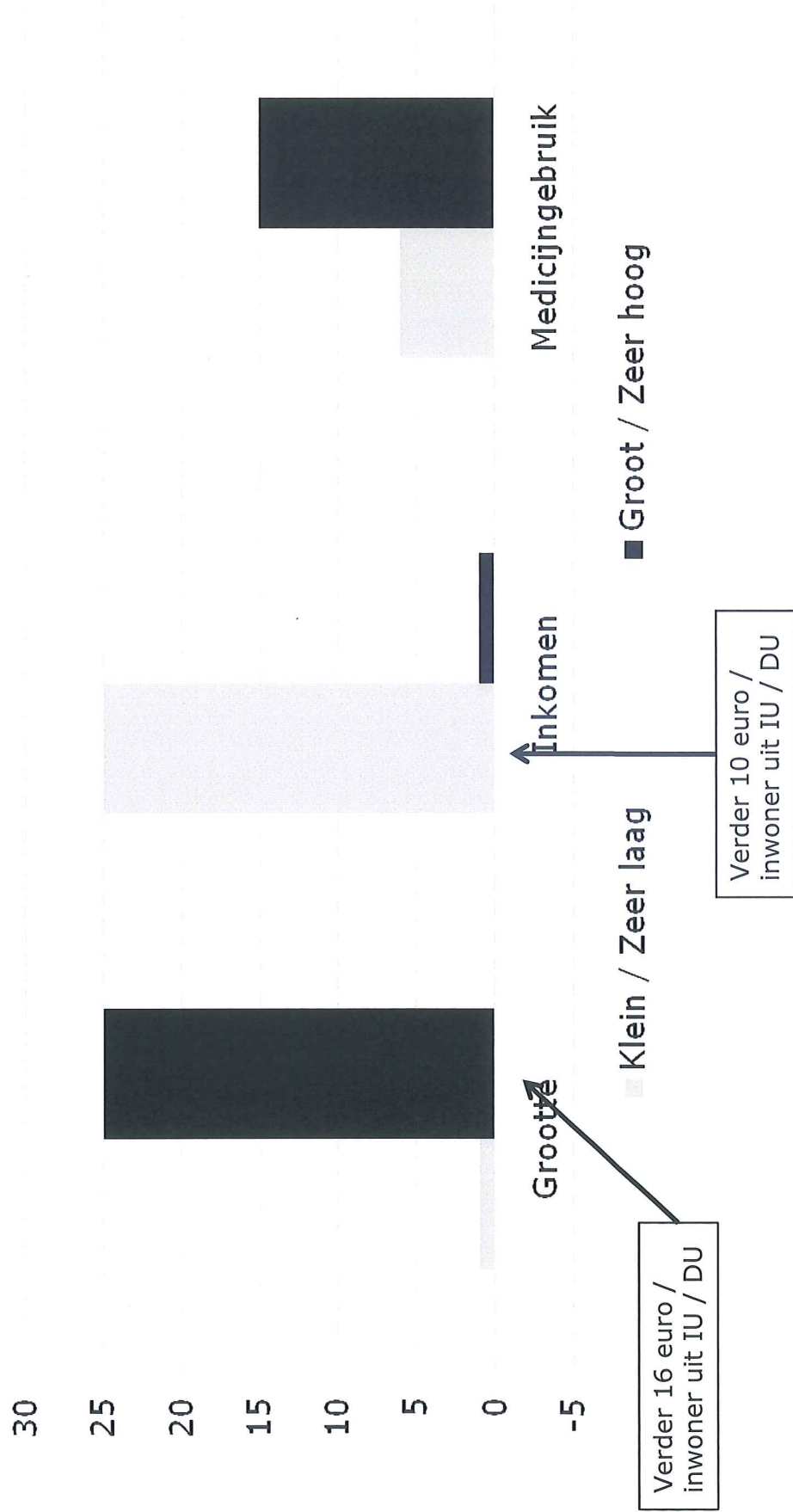
Maatschappelijke Zorg: Verdeling HbH/Wvvg

IJKpunt t.o.v uitgaven:

- inwonergroepen: geen scheefheid
- Ouderen: geen scheefheid
- Medicijngebruik: zeer veel langdurig gebruik = minder lage uitgaven (HbH 2011: meer gewicht in verdeling, dus correctie)
- Gestandaardiseerd inkomen:
  - Zeer laag = minder lage uitgaven
  - Zeer hoog = lagere uitgaven (HbH 2011: minder gewicht in verdeling, dus correctie)

Overig MZ: Afwijking uitgaven tov ijkpunt

Maatschappelijke Zorg: individuele verschillen

Gezondheid en participatie:

- Wijkopbouw (grotere gemeenten), Welzijnaccommodaties t.o.v. activiteiten

Zelfstandig wonen:

- HbH: wel/niet al opnieuw aanbesteed
- Organisatie uitvoering: wel/niet samenwerking, uitbesteden indicatiestelling, vrijwilligers
- Effect ander beleid o.a. mate toegankelijkheid openbaar vervoer voor gehandicapten en vervoersysteem

Multiproblematiek:

- Nu vooral regiogemeenten

Jeugdvoorzieningen: mate peuterspeelzaalwerk/kinderopvang, jeugdgroepen, fase en opzet CJG

Maatschappelijke Zorg: Relatie met andere clusters en geldstromen

MZ kent relaties met andere clusters, “keten”:

- Wijkgericht werken
- Kinderopvang
- Loketfuncties (bevolkingszaken)
- Risicojeugd (OOV)

Groot aantal aflopende decentralisatie-uitkeringen: o.a. taalcoaches,
Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren,
Antillianengemeenten.

OOV: Waar bestaat het cluster uit?

- Subcluster brandweer en rampenbestrijding
  - Brandweezorg
  - Crisisbeheersing
  - Geneeskundige hulpverlening
- Subcluster overige openbare orde en veiligheid:
  - Handhaving en toezicht
  - HALT, veiligheidshuizen
  - Dierenbescherming
  - Opsporing en ruiming explosieven

Beleidsvrijheid, maar....

OOV: taakanalyse

Subcluster brandweer en rampenbestrijding (BRB):

- In 2005 toevoeging door striktere eisen o.a. professionalisering. Ontwikkeling loopt door
- Regionalisering: verplicht in de toekomst? Nu 3-delig: wel (9), "onder handen" (6) en niet (10)

Sturing op regio's te beperkt mogelijk door bijdrage per inwoner, geen kostenoriëntatie?

Subcluster Overige openbare orde en veiligheid (OOOV):

- Meer handhaving en toezicht
- Toename eisen veiligheid

OOV: Omvang

- IJkpunt 2010:
  - Subcluster BRB: 850 mln.
  - Subcluster OOOV: 170 mln.

Ontwikkeling afgelopen jaren (o.b.v. begroting)

	2005	2007	2009	2010
BRB	47	53	62	64
OOOV	12	14	20	21

- Lasten blijven stijgen, vooral personeelskosten bij BRB.

OOV: verdeling

<i>Groepen gemeenten</i>	<i>ijkpunt</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>ijkpunt</i>	<i>ijkpunt uitgaven</i>
		<i>OOOV</i>		<i>BRB</i>
<i>0-20.000 inwoners</i>	12	15	56	65
<i>20.000- 50.000 inwoners</i>	12	18	55	57
<i>50.000-100.000 inwoners</i>	13	23	62	68
<i>>100.000 inwoners</i>	13	23	68	74
<i>Bebouwingsdichtheid</i>				
<i>lage</i>	11	13	54	62
<i>matige</i>	12	19	55	60
<i>hoge</i>	14	25	69	72
<i>Minderheden:</i>				
<i>Weinig</i>	11	13		
<i>Matig aandeel</i>	12	18		
<i>Veel</i>	13	27		

OOV: Verdeling, overige verschillen

- Subcluster BRB:
  - Verschil individuele gemeenten: tijdelijke omstandigheden (bijv. incidenteel programma)
- Subcluster OOOV:
  - Impact tijdelijke decentralisatie-uitkering (leefbaarheid)
  - Lastenverhogende factoren en versterkende relatie tussen:
    - Aantal overlastgevende jeugdgroepen
    - Aantal minderheden
    - Aantal voorzieningen (camera's, straatcoaches ed)
  - Aanzienlijke verschillen individuele gemeenten: specifieke omstandigheden (bijv. hennepkwekerij)

OOV: Relatie met andere geldstromen

- Subcluster BRB: verdeling specifieke uitkering Brede Doeluitkering Rampenbestrijding en BRB was in samenhang opgesteld. Ca 10% van bedrag veiligheidsregio
- Subcluster OOOV:
  - Jeugd; hoge MZ = hoge OOOV
  - Handhaving en toezicht in andere clusters
  - 3 tijdelijke decentralisatie-uitkeringen, waarvan 15,9 mln. veiligheid en leefbaarheid (voorheen: Montfransgelden). Effect: gemeenten >100.000 inwoners

Even Pauze...

Blok 3:

VHROSV Fysiek Milieu Wegen en Water Riolering en Reiniging

VHROSV: Waar bestaat dit cluster uit?

1. Ruimtelijke ordening: bestemmingsplannen, structuurvisies, beeldkwaliteitsplannen ed
2. Wonen: woningexploitatie, ambulante wonen, startersleningen ed
3. gebiedsontwikkeling: stedelijke vernieuwing, centrumplannen, groeilocaties, krimp, bedrijfslocaties en infraprojecten
4. Omgevingsbeheer: bouwvergunning, sloopvergunning, projectbesluit, ontheffing RO-plan ed
5. Economisch beleid: Bedrijfscontact, visie detailhandel, city marketing, arbeidsmarkt

VHROSV: taakanalyse

1. Ruimtelijke ordening, meer verplichtingen:
  - bestemmingsplannen: actualisatie na 10 jaren, digitalisering per 2010, projecten
  - structuurvisie
  - kostenverhaal: uitbreiding ↑, binnenstedelijk ↓
2. Wonen: verzelfstandiging woningcorporaties (1995)
3. Gebiedsontwikkeling:
  - Wijkimpulsen
  - ISV stopt per 2014
  - Grondexploitatie dalende inkomsten
4. Omgevingsbeheer: Wabo integreert 26 vm. Vergunningen. Sinds oktober 2010
5. Economisch beleid: --

VHROSV: Omvang

IJKpunt VHROSV 2010: ca. 700 mln

Toelichting ijkpunt, inkomsten:

- Incl. structurele decentralisatie-uitkeringen, zoals ISV rechtstreeks aan gemeenten
- Omgevingsbeheer: deels (bouw)leges
- Gebiedsontwikkeling en economisch beleid: geen ijkpunt, dekking OEM.

Uitgaven 2010:

- VHROSV: hoger, ca. 12 euro per inwoner (+20%)
- Gebiedsontwikkeling: opbrengst 23 euro per inwoner. Maar conjuncturele ontwikkelingen, jaardifferentiatie, verslaggeving
- Economisch beleid: ca 17 euro per inwoner (ruim 200 mln). Sterke stijging afgelopen 15 jaar

VHROSV: Verdeling

<i>Groepen steekproef</i>	<i>RO</i>	<i>wonen</i>		<i>omgev.</i>	<i>Totaal</i>	<i>IJKpunt</i>
<i>Gemeenten</i>						
<i>0-20.000 inwoners</i>	38	5	16	9	68	43
<i>20.000- 50.000 inw.</i>	32	9	15	13	69	46
<i>50.000-100.000 inw.</i>	27	6	12	23	68	58
<i>>100.000 inwoners</i>	30	7	6	24	68	64
<i>Totaal</i>	30	7	11	20	68	56

VHROSV: verdeling

1. Ruimtelijke ordening, per inwoner:
  - Ruimtelijke registraties: 4 euro (algemeen beeld)
  - Structuurvisie: 10 tot 17 euro (kleine → grote gemeenten)
  - Bestemmingsplannen: 12 tot 24 euro (grote → kleine gemeenten).
Schaalnadelen, minder plannen te reduceren en inhaalslag door groot landelijk gebied
  - Bebouwingsdichtheid: 18 tot 39 euro (zeer dicht → zeer dun bebouwd)
2. Omgevingsbeheer:
  - < 50.000 inwoners: hogere bruto uitgaven door toezicht en handhaving
3. Wonen: --

Gebiedsontwikkeling en economisch beleid: verdeling

4. Gebiedsontwikkeling:
- grote verschillen tussen gemeenten en jaren (projecten)
  - betekenis conjunctuur voor grondexploitatie
  - Impact ISV en spoorse doorsnijdingen is divers: soms "overdekking", soms ijkpunt, soms meer lasten
  - Krimp: geen duidelijk ander uitgavenpatroon
  - Erfpacht: stabiel ca 5 euro baten, wel grote verschillen tussen gemeenten.
  - Wellicht nog impact cluster wegen en water

5. Economisch beleid:

- < 50.000 inwoners: 3 euro per inwoner
- 50.000 -100.000 inwoners: 6 euro per inwoner
- > 100.000 inwoners: 22 euro per inwoner

Redenen: regionale detailhandelfunctie, 'werken naar vermogen', toerisme?

VHROSV: Relatie met andere clusters en geldstromen

Ruimtelijke ordening:

- sociale vernieuwing (MZ/WMO)
- Aanleg wegen, pleinen ed: o.a. clusters groen, wegen en water

Gebiedsontwikkeling: grondexploitatie (cluster OEM)

Omgevingsbeheer: fysiek milieu, regionale uitvoeringsdiensten

Diverse tijdelijke decentralisatie-uitkeringen: oa aandachtswijken,
spoorse doorsnijdingen en ISV via provincies

Fysiek Milieu: waar bestaat dit cluster uit?

- Omgevingsbeheer: vergunningen aan gemeentelijke inrichtingen (bedrijven die milieuhinder veroorzaken), milieuvergunningen, vergunningen voor indirecte lozingen
- Luchtkwaliteit, geluid en bodem
- duurzaamheid, ongediertebestrijding

Fysiek Milieu: Taakanalyse

Omgevingsbeheer: Wabo integreert 26 vm. vergunningen

Strikte wet- en regelgeving. Beleidsvrijheid; toezichtintensiteit en intern gemeentelijk milieubeleid

Fysiek Milieu: Omvang

- IJkpunt 2010: ca. 500 mln.
- Uitgaven 2010: 5 euro per inwoner lagere uitgaven (ca 10%)

Uitgaven per inwoner:

- Omgevingsbeheer:	15 euro
- bodem:	3 euro excl. Bodemsanering
- Luchtkwaliteit en -hinder:	2 euro, grote individuele verschillen
- Duurzaamheid en energie:	4 euro incl. SLOK van 1 euro
- Ongediertebestrijding:	1 euro
- Overig:	4 euro, kleinere gemeenten iets meer (schaalnadelen)

Fysiek Milieu: Verdeling

<i>Groepen gemeenten</i>	<i>Omgeving</i>	<i>Overig</i>	<i>IJkpunt</i>	<i>Verschil</i>
<i>0-20.000 inwoners</i>	21	15	39	-3
<i>20.000- 50.000 inw.</i>	16	17	35	-3
<i>50.000-100.000 inw.</i>	13	17	34	-4
<i>>100.000 inwoners</i>	14	12	32	-7
<i>Totaal</i>	15	15	34	-5

Omgevingsbeheer, kleinere gemeenten invloed op uitgaven:

- aantal inrichtingen milieuhinder veroorzakend
- regionale samenwerking

Fysiek Milieu:
Relatie met andere clusters en geldstromen

Tijdelijke decentralisatie-uitkeringen: SLOK (klimaat) en
bodemsanering (spoedlocaties)

Omgevingsbeheer: VHROSV

Wegen & Water: Waar bestaat dit cluster uit?

- Wegen
- Bruggen
- Verkeersmaatregelen
- Parkeervoorzieningen
- Waterwegen
- Binnenhavens
- Straatreiniging
- Gladheidbestrijding
- Openbare verlichting

“taakgerelateerde” inkomstenbronnen: toeristenbelasting en parkeerbelasting

Wegen & Water: Taakanalyse

- Geen grote wijzigingen
- Toename toepassing parkeerbelasting

Wegen & Water: Omvang

- IJkpunt 2010: ca. 2,1 mld.
- Iv3 2010: + 14% (hercodering loopt nog)

Opbouw:

- Ca. 2/3 naar aanleg/onderhoud wegen
- 25 tot 30%: straatreiniging, openbare verlichting, verkeersmaatregelen
- Klein %: gladheidsmaatregelen

Incl. structurele decentralisatie-uitkering wet uitkering wegen van 16 mln.

Inkomsten: toeristenbelasting (50% buiten ijkpunt) en parkeerbelasting

Wegen & Water: Verdeling

Voorlopige bevindingen:

- Hogere uitgaven: gemeenten > 50.000 inwoners, matige slechte bodem en (matig) dichte bebouwing en matig veel klantenpotentieel
- Groeigemeenten ook hogere uitgaven; niet opvang door grondexploitatie?
- Invloed toeristische gemeenten

Wegen & Water: Relatie met andere clusters en geldstromen

- Tijdelijke decentralisatie-uitkering: spoorse doorsnijding van 35 mln.
- Grondexploitatie

Riolering en reiniging: Waar bestaat dit cluster uit?

Riolering:

- Onderhoud, aanleggen en vervangen riolen en afvalwaterleidingen
- Bestrijding oppervlakte waterontreiniging
- Kostendekkende tarieven: rioolheffing
- Riolering: gemeenten met goede bodem "betalen mee" aan gemeenten met (zeer) slechte bodem

Reiniging:

- Inzameling en verwerking afval: reguliere taak
- Voorlichting, subsidies, experimenten ed m.b.t. afval: niet-regulier
- Kostendekkende tarieven: afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

Riolering en reiniging: Taakanalyse

BTW-component

Vormen en mate van afvalverwerking/scheiding en rioleringsstelsel

Bouwen op zeer slechte bodem (slappe bodem)